

и лихвите, които банките заплащат на вложителите. Доходите, които те получават от собствените си (банкови) средства, реализирани като заеми и инвестиции, не трябва да се включват при тези изчисления. Практически обаче е много трудно да се направи това разграничение на пласментите от собствени средства и пласментите от влогове и обикновено разграничението не се прави при установяване на вътрешния продукт на тази категория производители.

Трябва да се отбележи, че в литературата се появиха сериозни възражения относно този начин на третиране на продукта от банковата дейност. Един от изявените противници е Т. К. Римес, професор в Карлтоновия университет в Отава¹. Възражения се правят и от страна на други икономисти.² Тук нямаме възможност да се занимаем със същността на тези възражения. Вероятно е при следващата ревизия на СНС те да бъдат взети предвид.

Бруто-продуктът при застрахователната дейност представлява стойността на услугите, които правят застрахователните компании. Известно е, че застрахованите плащат застрахователни премии. Последните покриват едновременно както стойността на услугата, която застрахователната компания прави на застрахования, така и риска по застраховката, а при застраховката за живот и при пенсионните фондове включват и съществен елемент на спестяване. За да се установи приносът на застрахователната компания във вътрешния бруто-продукт следователно е необходимо плащаните премии от страна на застрахованите да се разложат на плащания за риск, за спестяване и за застрахователна услуга и само последният компонент да се вземе като бруто-продукт.

При застраховките за нещастни случаи плащането за застрахователния риск е равно на сумата на изплатените от застрахователната компания обезщетения на застрахованите. Създаденият при този вид застраховки продукт е равен следователно на разликата между сумата на заплатените премии от страна на застрахованите и сумата на заплатените от застрахователната компания обезщетявания по злополуките.

При застраховките за живот бруто-продуктът (стойността на застрахователните услуги) се установява като разлика между по-

¹ Rymes, T. K. Inflation, Nonoptimal Monetary Arrangements and the Banking Imputation in the National Accounts. In: The Review of Income and Wealth. Series 31, Number 1, march 1985, p. 85.

Rymes, T. K. Further Thoughts on the Banking Imputation in the National Accounts, In: The Review of Income and Wealth. Series 32, Number 4, december 1986, p. 425.

² Preetom, S. Sunga. An Alternative to the Current Treatment of Interest in the United Nations and Canadian Systems of National Accounts. In: Review of Income and Wealth, Series 30. Number 4, december 1984, p. 385.